

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Foltase, soudce Faisala Husseiniho a soudkyně Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **K. W.**, zastoupen Mgr. Theobaldem Ptoszkem, advokátem se sídlem Horní 1642/55A, Ostrava, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2022, č. j. 285/22/5200-10423-705893, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 6. 2024, č. j. 22 Af 8/2022-92,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj (*správce daně*) u žalobce evidoval nedoplatky na daňových povinnostech z let 1996 a 1997. Po vydání několika exekučních příkazů na vymožení nedoplatků povolil žalobci rozhodnutím ze dne 16. 6. 2008 úhradu nedoplatku ve splátkách. Žalobce poté prováděl dílčí úhrady na svůj nedoplatek, a to v letech 2008 až 2019.

[2] Dne 21. 8. 2019 se u správce daně konalo jednání ve věci nedoplatku na dani z příjmů fyzických osob, načež žalobce správce daně požádal o vrácení přeplatku. Ten evidoval na osobním daňovém účtu žalobce přeplatek ve výši 100 000 Kč, který žalobci přiznal rozhodnutím ze dne 22. 8. 2019.

[3] Žalobce posléze dne 20. 9. 2019 učinil podání označené jako „*Výpis z ODÚ a vrácení přeplatků*“, včetně žádosti o vrácení všech přeplatků na všech daních. Správce daně

rozhodnutím ze dne 20. 11. 2019 určil, že na žalobcově osobním daňovém účtu žádné další přeplatky neeviduje. Žalobce se proti rozhodnutí odvolal a namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí a další vady, kterých se měl v řízení správce daně dopustit.

[4] Žalovaný v odvolacím daňovém řízení rozhodnutím ze dne 9. 11. 2020 změnil prvostupňové rozhodnutí finančního úřadu a přiznal žalobci podle § 155 odst. 2, 3 a 6 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „*daňový řád*“) vznik přeplatku na dani z příjmů fyzických osob ve výši 460 000 Kč. Tato částka byla žalobci vrácena dne 9. 11. 2020.¹

[5] Rozhodnutím ze dne 25. 11. 2020 přiznal Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj žalobci podle § 155 odst. 5 daňového řádu úrok z tohoto vratitelného přeplatku z důvodu jeho opožděného vrácení ve výši 76 720 Kč.

[6] Proti rozhodnutí finančního úřadu o úroku podal žalobce odvolání, ale žalovaný jeho odvolání zamítl.

[7] Následně se žalobce obrátil na Krajský soud v Ostravě, který zamítl jeho žalobu.

[8] Podle krajského soudu žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobně vysvětlil vznik přeplatku po stránce právní i skutkové a také otázku úroku z vratitelného přeplatku podle § 155 daňového řádu. Krajský soud se s posouzením věci žalovaným ztotožnil. Žalobní námitka, že úrok dle § 155 daňového řádu měl být přiznán „*ode dne účinku prekluze*“, byla podle krajského soudu v rozporu s daňovým řádem. Žádost o vrácení přeplatku byla podána roku 2019, úrok z pozdního vrácení přeplatku 460 000 Kč byl vypočten správně v souladu s § 155 daňového řádu. Pokud jde o námitku k částce 100 000 Kč, ta byla vrácena včas, a to na základě žádosti ze dne 21. 8. 2019 rozhodnutím ze dne 22. 8. 2019, takže pro použití § 155 odst. 5 daňového řádu nebyl žádný důvod. Žalobcově podání z 11. 11. 2020 soud nehodnotil, protože ve věci nebylo rozhodující. Úrok z vratitelného přeplatku vzniká ze zákona a správce daně o něm rozhoduje bezodkladně po vrácení přeplatku, tedy nezávisle na podání daňového subjektu. Pokud jde o úrok podle § 254 daňového řádu, žalovaný se touto odvolací námitkou zabýval v bodech 51 až 54 odůvodnění napadeného rozhodnutí a jak je soudu známo z úřední činnosti, o úroku z neoprávněného jednání správce daně bylo rozhodnuto jiným rozhodnutím (věc byla vedena u krajského soudu pod sp. zn. 22 Af 31/2021). Obecné odkazy na jiné žaloby krajský soud nepovažoval za řádné žalobní body, byť by spolu věci mohly skutkově či právně souviset. Vedení evidence daní pak není předmětem přezkumu v této věci, proto se jí krajský soud blíže nevěnoval.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a stěžovatelova replika

Kasační stížnost

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (nyní již *stěžovatel*) kasační stížnost.

---

¹ Nejvyšší správní soud pro úplnost poznamenává, že žalobce rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2020 napadl u Krajského soudu v Ostravě a následně i u Nejvyššího správního soudu. Krajský soud jeho žalobu zamítl rozsudkem ze dne 14. 6. 2024, č. j. 22 Af 1/2021-164, Nejvyšší správní soud zamítl jeho kasační stížnost rozsudkem ze dne 11. 11. 2024, č. j. 10 Afs 149/2024-57.

pokračování

[10] Úvodem stěžovatel namítl chybné posouzení svých podání ze dne 11. 11. 2020 a 30. 11. 2020 s důsledky pro nesprávný úřední postup správce daně a rozhodnutí o námitkách podle § 159 daňového řádu.

[11] Dále stěžovatel namítl nesprávné stanovení výše přeplatku ke dni podání žádosti o vrácení přeplatku ze dne 21. 8. 2019 a rozhodnutí správce daně o výši přeplatku ze dne 22. 8. 2019 ve výši 100 000 Kč. Rozhodnutí správce daně podle stěžovatele nevychází z evidence daní a je tedy neplatné, neboť správce daně nezákonně převedl částku ve výši 30 586,02 Kč na úhradu zálohy splatné dne 31. 3. 1998.

[12] Dále stěžovatel namítl nesprávné posouzení doby vzniku přeplatku a účinku prekluze. Okamžik prekluze byl stanoven podle § 70 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „ZSDP“) a § 160 daňového řádu bez souvislosti se stavem evidence. Výše přeplatku navíc touto evidencí nemohla být určena, neboť evidence byla vedena v rozporu s § 62 ZSDP a § 149 daňového řádu.

[13] Dále stěžovatel namítl nesprávné posouzení typu úroku podle § 155, resp. § 254 daňového řádu.

[14] Konečně stěžovatel namítl nevypořádání se s námitkami nesprávné evidence daní, zejména evidencí záloh a penále podle § 63 ZSDP a námitkami nezákonných exekučních řízení. Krajský soud podle stěžovatele ignoroval související soudní řízení vedené pod sp. zn. 22 Af 1/2021, kde byly nezákonné zásahy do evidence daní popsány, stejně jako nezákonný postup správce daně a jeho důsledky pro prekluzi.

Vyjádření žalovaného

[15] Ke kasační stížnosti se vyjádřil žalovaný, který odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, své vyjádření k žalobě a navrhl její zamítnutí.

[16] Ve svém vyjádření žalovaný nejprve uvedl argumenty, proč stěžovateli vznikl nárok na přeplatek podle § 155 daňového řádu, a nikoli podle § 254 daňového řádu. Finanční orgány ani neporušily procesní předpisy, když nepřihlížely ke stěžovatelovu podání ze dne 11. 11. 2020, které nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem. Žalovaný rovněž odmítl, že by jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu měly být nicotné. Rovněž podle žalovaného nebylo namístě, aby krajský soud spojil stěžovatelova jednotlivá řízení a stěžovatel ani netvrdil, že by ho takový postup poškodil na jeho právech.

Stěžovatelova replika

[17] Na vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti reagoval stěžovatel replikou. V té snesl především argumenty napadající údajné nesprávné zacházení finanční správy s daňovými evidencemi, kvůli kterým byly stěžovateli přiznány jeho nároky v nesprávné výši. I v replice stěžovatel odkazoval na svá další soudní řízení.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[18] Kasační stížnost **není** důvodná.

K vymezení nynějšího předmětu řízení

[19] Po seznámení se s obsahem stěžovatelovy kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nejprve považuje za nutné vymezit předmět stávajícího kasačního řízení.

[20] Nejvyšší správní soud již výše naznačil, že stěžovatel vedl, resp. stále vede vícero soudních řízení, které se týkají jeho sporů s finanční správou a mají základ ve vrácení stěžovatelova daňového přeplatku. Nejvyšší správní soud dosud vydal tři rozsudky a jedno usnesení, kterými zamítl, resp. odmítl stěžovatelovy kasační stížnosti.

[21] Již desátý senát Nejvyššího správního soudu ve výše zmíněném rozsudku č. j. 10 Afs 149/2024-57 konstatoval, že stěžovatel ve své kasační stížnosti snesl řadu obecných i velmi konkrétních kasačních námitek (bod 17 rozsudku 10 Afs 149/2024-57). Desátý senát rovněž upozornil, že část stěžovatelovy kasační argumentace byla vnitřně rozporná, věcně zcela nedůvodná a svědčila spíše o značném nepochopení smyslu řízení o kasační stížnosti (bod 19 odkazovaného rozsudku). Dále desátý senát stěžovatele upozornil, že některé jeho kasační námitky nesouvisely s předmětem řízení (bod 26 rozsudku 10 Afs 149/2024-57). A konečně desátý senát stěžovatele upozornil, že vede i další soudní řízení, jejichž předmětem jsou další otázky spojené s vrácením daňového přeplatku (srov. bod 30 rozsudku 10 Afs 149/2024-57, ve kterém desátý senát upozornil na řízení o stěžovatelově kasační stížnosti vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 Afs 148/2024). Podobně pak Nejvyšší správní soud hodnotil stěžovatelovu další kasační stížnost v rozsudku ze dne 6. 12. 2024, č. j. 10 Afs 148/2024-59; tam v bodě 21 navíc vymezil předmět daného řízení a předmět řízení vedeného pod sp. zn. 7 Afs 164/2024: „NSS rovněž připomíná, že v související věci vydal dne 11. 11. 2024 rozsudek (č. j. 10 Afs 149/2024-57), v němž rozhodoval o námitkách týkajících se určení výše přeplatku na dani. Objasnění této otázky bylo pro NSS zcela zásadní pro následné posouzení dalších uplatněných nároků na přiznání úroku podle § 254 d. ř., kterého se týká nyní posuzovaná věc, a úroku podle § 155 odst. 5 d. ř., jehož posouzení se věnuje sedmý senát NSS (sp. zn. 7 Afs 164/2024). NSS proto v níže uvedeném odůvodnění vychází ze závěrů učiněných v rozsudku č. j. 10 Afs 149/2024-57, které jsou aplikovatelné rovněž v nyní posuzované věci a NSS neshledal důvod se od nich odchylovat.“

[22] Po seznámení se s obsahem stěžovatelovy kasační stížnosti se i sedmý senát Nejvyššího správního soudu v nynější věci hlásí k výše uvedeným konstatováním desátého senátu a stěžovatele upozorňuje, že předmětem nynějšího kasačního řízení je rozsudek krajského soudu, kterým krajský soud zamítl stěžovatelovu žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2022, kterým žalovaný zamítl odvolání proti rozhodnutí finančního úřadu o stanovení úroku z vratitelného přeplatku. Správnost stanovení úroku z vratitelného přeplatku je tedy ústřední otázkou nynějšího sporu, na kterou měl stěžovatel zaměřit svou pozornost.

[23] Jak již Nejvyšší správní soud upozornil, v nedávné době u něj byla skončena čtyři další kasační řízení, která souvisejí se stěžovatelovým sporem s finanční správou ohledně daňových přeplatků. V opakovaně zmiňovaném rozsudku č. j. 10 Afs 149/2024-57 Nejvyšší správní soud zamítl stěžovatelovu kasační stížnost ohledně údajně nesprávně stanoveného

pokračování

daňového přeplatku (tedy v zásadě v základním sporu všech stěžovatelových kasačních řízení). V rozsudku ze dne 15. 11. 2024, č. j. 4 Afs 150/2024-35, resp. usnesení ze dne 10. 7. 2024, č. j. 4 Afs 31/2024-81, Nejvyšší správní soud zamítl, resp. odmítl, stěžovatelovy kasační stížnosti ohledně údajných nezákonných zásahů, které stěžovatel spojoval s činností žalovaného týkající se evidence daní – konkrétně intervence žalovaného do systému evidence daní z příjmů fyzických osob a neposkytování požadovaných souvisejících dokumentů. V rozsudku č. j. 10 Afs 148/2024-59 Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost týkající se nepřiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 daňového řádu (srov. bod [21] výše).

[24] Z uvedeného vyplývá, že stěžovatel vedl, resp. stále vede další soudní řízení, která se zabývají dalšími spornými otázkami vyplývajícími podle stěžovatele ze „základního“ sporu – vracení daňových přeplatků. Stěžovatel však ve své kasační stížnosti brojí i proti těmto ostatním sporným otázkám, o kterých se však vedla samostatná soudní řízení. Již na tomto místě tedy sedmý senát Nejvyššího správního soudu upozorňuje, že těmito právními otázkami, které již byly rozhodnuty jinými senáty Nejvyššího správního soudu se v nynějším rozsudku nebude zabývat. Svou pozornost sedmý senát Nejvyššího správního soudu zaměří pouze na předmět stávajícího kasačního řízení – tedy na zákonnost rozsudku krajského soudu ohledně stanovení úroku z vratitelného přeplatku.

K posouzení věci samé

[25] Opět již desátý senát Nejvyššího správního soudu (srov. body 19 až 25 rozsudku č. j. 10 Afs 149/2024-57 a body 24 až 26 rozsudku č. j. 10 Afs 148/2024-59) stěžovatele upozornil na to, že stěžovatel nemá zcela jasno v tom, které kasační důvody vlastně uplatňuje. V původní blanketní kasační stížnosti totiž označil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., nicméně v jejím doplnění uvedl jako jediný důvod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Tento důvod však připadá do úvahy pouze tehdy, je-li pro nezákonnost napadeno „rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.“ Tento důvod se tedy pojmově nemůže uplatnit v případě, kdy je kasační stížností napaden rozsudek krajského soudu, kterým byla žaloba zamítnuta jako nedůvodná. Jinými slovy vyjádřeno, § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. se týká výhradně případů, kdy stěžovatel tvrdí odepření soudní ochrany (tzn. krajský soud se jeho žalobou věcně nezabýval) a nedopadá na případy, kdy stěžovatel nesouhlasí s věcným řešením krajského soudu, jako je tomu v nyní posuzovaném případě.

[26] Z obsahu kasační stížnosti (který je pro přezkum prováděný Nejvyšším správním soudem určující) se podává, že stěžovatel vytyká krajskému soudu řadu pochybení. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003-50, v případě, „*jsou-li důvody ze znění kasační stížnosti seznatelné a odpovídají zákonným kasačním důvodům, není rozhodující, že stěžovatel své důvody nepodřadí jednotlivým zákonným ustanovením či tak učiní nepřesně. Je-li v kasační stížnosti uvedeno, jaké konkrétní vady v řízení, či v úsudku se měl soud dopustit a z čeho to stěžovatel dovozuje, kasační stížnost ob stojí.*“ Současné však platí, že s výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4 větě za středníkem s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody uvedenými v kasační stížnosti. Preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění proto do značné míry předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54, či ze dne 19. 7. 2024, č. j. 2 Afs 43/2023-44).

[27] Nejvyšší správní soud proto konstatuje i v současném kasačním řízení, že z obsahového hlediska lze kasační námitky stěžovatele podřadit zejména pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jež míří na nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Stěžovatel totiž krajskému soudu vytýká především způsob a nedostatečný rozsah odůvodnění rozsudku, v němž soud povětšinou odkázal na závěry rozhodnutí žalovaného, aniž by se podrobněji věcně vypořádal s jednotlivými žalobními body. Část námitek směřuje mezi kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., neboť stěžovatel považuje napadený rozsudek za nezákonný a správní řízení za vadné.

[28] K otázce tvrzené nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu Nejvyšší správní soud poukazuje na rozsudek ze dne 26. 9. 2024, č. j. 10 As 158/2024-45, v němž se v obecné rovině vyjádřil k odpovídající úrovni odůvodnění rozsudku krajského soudu. Zde učiněné argumenty lze dle Nejvyššího správního soudu vztáhnout i na nyní posuzovanou věc. Stěžejní je totiž podle NSS skutečnost, že krajský soud je sice povinen vypořádat každý žalobní bod, avšak způsob jejich vypořádání se může lišit. V některých případech je postačující odkaz na kogentní znění zákonné úpravy, jindy je nezbytné využít sofistikované interpretační metody s odkazem na doktrinní závěry. V jiných případech je možné pro stručnost blíže odkázat na označenou prejudikaturu s dovětkem, že není žádný důvod se od ní odchylovat. Někdy se soud může v podstatných momentech ztotožnit s argumentací některého z účastníků řízení a není tak rozumný důvod ji podrobně opakovat.

[29] Za nepřezkoumatelný tak není možné považovat takový rozsudek krajského soudu, z jehož odůvodnění lze seznat, jaký názor krajský soud zaujal vůči stěžejním skutkovým a právním otázkám, jež jsou podstatné pro rozhodnutí ve věci. NSS proto shrnuje, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů nemůže být dána pouze tím, že odůvodnění krajského soudu je stručné či argumentačně „chudé“, popř. že krajský soud podrobně nevyvracel každý dílčí argument uplatněný stěžovatelem, je-li z jeho obsahu dovoditelné vypořádání jednotlivých žalobních bodů a je zřetelný jeho právní názor.

[30] I v nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud, podobně jako v bodě 24 rozsudku č. j. 10 Afs 149/2024-57 a v bodě 19 rozsudku č. j. 10 Afs 148/2024-59, uvádí, že je zřejmé, že odůvodnění napadeného rozsudku je rozsahově i argumentačně stručnější (v zásadě se jedná o zhruba jednostránkové odůvodnění obsažené v bodech 8 a 9 rozsudku) a jistě si lze představit delší a obsahově propracovanější argumentaci. To však ještě nutně neznamená, že je nepřezkoumatelné a jako takové musí být zrušeno. Podle Nejvyššího správního soudu totiž krajský soud v nyní posuzované věci přistoupil k vypořádání jednotlivých žalobních bodů prostřednictvím odkazů na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, s jehož argumentací se plně ztotožnil. Takový postup přitom není podle Nejvyššího správního soudu nutně chybný, samozřejmě za podmínky, je-li z odůvodnění současně patrný právní názor krajského soudu. Tato podmínka v posuzované věci byla splněna. Nejvyšší správní soud proto potvrzuje, že krajský soud neměl důvod argumentaci žalovaného v rozsudku podrobně opakovat za situace, kdy se s výrokem i jeho odůvodněním ztotožnil. V rozsahu žalobních bodů totiž jasně odkázal na konkrétní relevantní pasáže rozhodnutí žalovaného a tím je také zřejmé, jaký názor zaujal vůči stěžejním otázkám.

[31] Nejvyšší správní soud po podrobném seznámení se s obsahem správního a soudního spisu rovněž uvádí, že rozhodnutí žalovaného považuje za věcně správné a souladné se

pokračování

zákonem a akceptuje jeho závěry ohledně stanovení úroku z vratitelného přeplatku na osobním daňovém účtu stěžovatele. Postup krajského soudu tudíž v konečném důsledku nevybočil z mezí přípustné praxe a napadený rozsudek v přezkumu Nejvyššího správního soudu obstojí. Nejvyšší správní soud navíc znovu upozorňuje na ostatní stěžovatelem vedená soudní řízení, na která stěžovatel ve svých podáních hojně odkazuje, čímž vytváří iluzi jakéhosi jediného sporu koncentrovaného do jediného soudního řízení. Tak tomu však není a právě naopak se v těchto souvisejících řízeních stěžovateli dostává dalších odpovědí na jím předložené právní otázky. Krajský soud se tedy správně držel předmětu zdejší větve stěžovatelových sporů – zákonnosti stanovení úroku z vratitelného přeplatku.

[32] Kasační námitky podřaditelné pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud ve stěžovatelově kasační stížnosti v zásadě identifikoval dvě.

[33] Předně stěžovatel i nadále nesouhlasí, že jeho podání ze dne 11. 11. 2020 nemělo žádné účinky. Stěžovatel žádal o úrok dle § 254 daňového řádu ve znění do 31. 12. 2020, správce daně rozhodl o úroku ve smyslu § 155 daňového řádu.

[34] Svým podáním ze dne 11. 11. 2020 se stěžovatel domáhal přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 daňového řádu, namísto přiznání úroku z vratitelného přeplatku podle § 155 daňového řádu. Stěžovatelovým podáním ze dne 11. 11. 2020 se žalovaný zabýval nejprve v bodech 29 až 35 svého rozhodnutí. Zde žalovaný dospěl k závěru, že toto podání nespĺňovalo formální náležitosti podle daňového řádu (podání bylo učiněno prostřednictvím stěžovatelovy e-mailové adresy a nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem), nemělo tudíž účinky podání, a proto k němu finanční správa nepřihlížela. S tímto závěrem Nejvyšší správní soud souhlasí a odkazuje na § 71 odst. 3 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, podle kterého *účinky podání má rovněž úkon učiněný vůči správci daně za použití datové zprávy, která není podepsána způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, pokud je toto podání do 5 dnů ode dne, kdy došlo správci daně, potvrzeno způsobem uvedeným v odstavci 1; tuto lhůtu nelze prodloužit ani navrátit v předešlý stav*. Stěžovatel však své podání předepsaným způsobem nepotvrdil, jeho podání ze dne 11. 11. 2020 tedy nemělo účinky podání.

[35] Z obsahu tohoto podání je však zřejmé, že se jím stěžovatel domáhal přiznání úroku podle § 254, nikoli podle § 155 daňového řádu. Ačkoli žalovaný nejprve uzavřel, že k tomuto podání nebylo třeba přihlížet, stěžovatelovu námitku ohledně přiznání úroku podle § 254, namísto § 155 daňového řádu, poté vypořádal ke stěžovatelově odvolací námitce ve svém nyní přezkoumávaném rozhodnutí. V bodech 51 až 56, kde se touto námitkou zabýval, přitom dospěl k závěru, že správce daně stěžovateli správně přiznal úrok z vratitelného přeplatku podle § 155 daňového řádu.

[36] Dále se tedy Nejvyšší správní soud zabýval právě stěžovatelovou polemikou směřující do závěru, že mu měl být přiznán úrok z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 daňového řádu, namísto přiznání úroku z vratitelného přeplatku podle § 155 daňového řádu.

[37] Ani tato kasační námitka není podle Nejvyššího správního soudu důvodná; i podle Nejvyššího správního soudu byl stěžovateli ve stávající věci správně přiznán úrok

z vratitelného přeplatku podle § 155 daňového řádu, nikoli úrok z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 daňového řádu.

[38] Žalovaný ve svém rozhodnutí upozornil, že rozhodnutím ze dne 9. 11. 2020 nedošlo ke změně rozhodnutí o stanovení daně, ale ke změně rozhodnutí o přeplatku. Ve stěžovatelově případě tedy nenastala žádná ze situací předvídaných v § 254 odst. 1 ani 2 daňového řádu, když u stěžovatele nedošlo ke zrušení, změně či prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně ani nedošlo k prohlášení neoprávněného vymáhání (k tomu shodně bod 32 rozsudku č. j. 10 Afs 148/2024-59). Úrok byl proto stěžovateli správně přiznán na základě § 155 daňového řádu jako úrok z vratitelného přeplatku.

[39] Takovému posouzení nemá Nejvyšší správní soud co vytknout. Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 11. 2020 došlo skutečně ke změně prvostupňového rozhodnutí správce daně o přeplatku. Zatímco správce daně dospěl k závěru, že stěžovatelův přeplatek je nulový, žalovaný dospěl k závěru, že jelikož lhůta pro placení daně podle žalovaného uplynula až dne 31. 12. 2014, byl po tomto datu správce daně povinen vrátit všechny dobrovolné platby učiněné stěžovatelem na jeho osobní daňový účet, neboť zde již nebyly evidovány žádné splatné daňové povinnosti. Proto žalovaný uzavřel, že správce daně byl povinen vrátit stěžovateli přeplatek vzniklý na základě dobrovolných plateb učiněných stěžovatelem po 1. 1. 2015, a to v celkové výši 560 000 Kč. Vzhledem k tomu, že správce daně rozhodnutím ze dne 22. 8. 2019 stěžovateli již přiznal přeplatek 100 000 Kč, konečná výše přiznaného přeplatku činila 460 000 Kč. Vzhledem k tomu, že stěžovateli nebyl vratitelný přeplatek poukázán podle § 155 odst. 3 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, ve lhůtě do 30 dnů ode dne podání žádosti, tedy do 20. 10. 2019, náležel mu zákonný úrok z vratitelného přeplatku ode dne následujícího po uplynutí lhůty pro vrácení vratitelného přeplatku (tedy ode dne 21. 10. 2019) do dne jeho skutečného vrácení (tedy do dne 19. 11. 2020).

[40] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že důvodná není ani stěžovatelova kasační námitka, podle které správce daně v prvostupňovém rozhodnutí o vrácení přeplatku uvedl, že na osobním daňovém účtu stěžovatele neeviduje žádné daňové přeplatky, proto se v nynějším případě nemohlo jednat o vrácení přeplatku a následný úrok z vratitelného přeplatku, když správce daně v prvostupňovém rozhodnutí konstatoval, že stěžovatel žádný přeplatek nemá.

[41] Jak však Nejvyšší správní soud již výše upozornil, prvostupňové rozhodnutí správce daně o přeplatku bylo změněno rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 11. 2020 právě v tom, že podle žalovaného existoval u stěžovatele přeplatek na dani z příjmů fyzických osob ve výši 460 000 Kč. Z této částky následně správce daně nyní přezkoumávaným správním rozhodnutím stanovil úrok podle § 155 daňového řádu. Stěžovatel zde pouze účelově dezinterpretuje skutkový stav věci a opomíjí pro nynější věc stěžejní skutečnost, že se závěrem o existenci přeplatku přišel až žalovaný ve svém rozhodnutí o stěžovatelově odvolání. Kvůli této skutečnosti se poté ostatně „rozjela“ celá větev spojená s úrokem z přeplatku, neboť o tom bylo rozhodnuto až žalovaným, a nikoli prvostupňovým správcem daně, tudíž k jeho vrácení došlo opožděně, což založilo stěžovatelův nárok na úrok podle § 155 daňového řádu.

pokračování

[42] Ve zbytku kasační stížnosti stěžovatel napadal zákonnost rozhodnutí o přeplatku ze dne 22. 8. 2019 (kterým správce daně přiznal stěžovateli přeplatek ve výši 100 000 Kč, který správce daně včas vrátil, a proto zde nevznikl žádný úrok) a 9. 11. 2020 (kterým žalovaný přiznal stěžovateli přeplatek ve výši 460 000 Kč, který nebyl včas vrácen, a proto zde vznikl úrok podle § 155 daňového řádu, který je předmětem nynějšího kasačního řízení) a dále údajný nesprávný postup a chyby ve vedení evidence stěžovatelových daní.

[43] I ohledně těchto námitek však Nejvyšší správní soud souhlasí s posouzením žalovaného i krajského soudu, že tyto nejsou předmětem zdejšího sporu. Nejvyšší správní soud navíc opět upozorňuje na stěžovatelova další soudní řízení, která se zabývají právě těmito spory.

[44] Nejvyšší správní soud doplňuje, že stěžovatel v kasační stížnosti nadnesl i námitku nicotnosti rozsudku krajského soudu. K tomu soud odkazuje na vypořádání obdobných námitek, které stěžovatel uplatnil i v souvisejících řízeních: „K tomu NSS uvádí, že se stěžovatel mylí, vychází-li z § 77 odst. 2 soudního řádu správního, který se však netýká nicotnosti, nýbrž dokazování před správními soudy. Zjevně tak stěžovatel měl na mysli § 77 odst. 2 správního řádu, nicméně ani po této opravě nelze této námitce přisvědčit. Nicotnost rozhodnutí (pomine-li NSS, že se toto ustanovení týká správních, a nikoliv soudních rozhodnutí, a na napadený rozsudek je proto neaplikovatelné) může totiž nastat teprve v případě věcné nepřislušnosti správního orgánu, anebo trpí-li napadené rozhodnutí vadami, které je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu (odst. 1). I když by tak Nejvyšší správní soud hodnotil napadený rozsudek podle pravidel, která dopadají na správní rozhodnutí, jistě nelze s vážnou tváří tvrdit věcnou nepřislušnost krajského soudu (pak by totiž nebyl dán ani důvod, aby stěžovatel k němu podával správní žalobu) a vnitřní rozpornost by nastala např. teprve tehdy, nebyl-li by z tohoto důvodu vykonatelný výrok rozhodnutí. Z pouhého nesouhlasu s výsledkem soudního řízení a s obsahem odůvodnění napadeného rozsudku však v žádném případě nelze dovozovat jeho nicotnost. Tato námitka proto není důvodná“ (rozsudek č. j. 10 Afs 149/2024-57, bod 18; shodně bod 23 rozsudku č. j. 10 Afs 148/2024-59).

IV. Závěr a náklady řízení

[45] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelova kasační stížnost nebyla důvodná, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[46] Stěžovatel v nynější věci nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.) Žalovanému pak nevznikly žádné náklady, které by se vymykaly z jeho běžné úřední činnosti, proto mu Nejvyšší právní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2024

Tomáš Foltas
předseda senátu